

බුදු දහමේ අධ්‍යාත්මය

(මහා මංගල සූත්‍රය)

ශ්‍රී කල‍්‍යාණධම්‍මි ග්‍රන්‍ථකාර මණ්‍ඩලය

ග්‍රන්ථ මාලා අංක - 4

බුදු දහමේ අධ්‍යාත්මය

.....
(මහා මංගල සූත්‍රය)

සෑකසුම හා ප්‍රකාශනය

ශ්‍රී කලාණධර්ම ග්‍රන්ථකාර මණ්ඩලය

ශ්‍රීදේවී මුද්‍රණයකි

පළමු වැනි මුද්‍රණය	1998 මැයි
දෙ වැනි මුද්‍රණය	1999 මාර්තු
තෙ වැනි මුද්‍රණය	2000 මාර්තු
සතර වැනි මුද්‍රණය	2002 අගෝස්තු
පස් වැනි මුද්‍රණය	2008 පෙබරවාරි

© සියලු හිමිකම් ඇවිරිණි

ISBN 955 - 9419 - 12 - 9

මුද්‍රණය

SRIDEVI
(ආ.ව.)

මහේන්ද්‍ර සේනානායක

ශ්‍රීදේවී ප්‍රින්ටර්ස් (ප්‍රයිවට්) ලිමිටඩ්

නො 27, පැපිලියාන පාර,

නැදීමාල, දෙහිවල.

වෙළුම : 2716709

හැඳින්වීම

සම්මා සම්බුදු පියාණන් වහන්සේ විසින් අනන්ත ලෝක සත්වයාගේ ඵෙහලෝකික පාරලෝකික අභිවෘද්ධි සාධනය උදෙසා මහා කරුණා පෙරදුරි ව දේශනා කොට වදාරන ලද නෛර්යානික ශ්‍රී සද්ධර්මය අතරින් සුත්‍ර පිටකයේ බුද්දක නිකායට අයත් මහා මංගල සුත්‍රය බෞද්ධ පින්වතුන් අතර බහුල වශයෙන් ව්‍යවහාරයට පැමිණ ඇති එ මෙන් ම බෞද්ධයන්ගේ අතිශය ගරු සම්මානයට පාත්‍ර වී ඇති බුද්ධභාෂිත ධම් කොට්ඨාසයකි.

මෙහි සඳහන් අටතිස් මඟුල් කරුණු කුඩා දරු-දුරියන් අතර පවා බෙහෙවින් ප්‍රචලිත බෞද්ධ සංකල්ප බවට පත් වී ඇත. මංගල කාරණා තිස් අට සදහා ගතානුගතික ව ව්‍යවහාරයට ගොස් ඇති අර්ථකථනය ඉතා ප්‍රකට ඵකක් වෙත අතර බොහෝ සෙයින් ම ඒවායේ සමාන බවක් දක්නට ලැබේ. එ කී කරුණු පිළිබඳ ව ව්‍යවහාරගත ව ඇති තේරුම්වලින් ගම්‍ය වෙත සංකල්පවලට ඇතුළත් ධම්, සමාජයේ සාරධම් පෝෂණය කිරීමෙහි ලා බෙහෙවින් ඉවහල් වෙත බවට කිසිදු තර්කයක් නැත.

එහෙත්, මහා මංගල සුත්‍රය සඳහා ව්‍යවහාරගත ව එන අර්ථ කථනවලට හේතු යුක්ති රහිත ව නො බැඳී, විවේචනාත්මක ලෙසත් විචාරශීලී ලෙසත් ඒවා දෙස බලා මෙ ලෙස ඒ පිළිබඳ ස්වාධීන ව අදහස් දක්වන ලද අන් අවස්ථාවක් හෝ කෘතියක් හෝ මෙ තෙක් අපට දැන ගන්නට ලැබී නැත.

අපගේ ගුරුදේව, අපවත් වී වදාළ, පූජ්‍ය කෝට්ටේ දේවානන්ද මාහිමි පාණන් වහන්සේ විසින් මහා මංගල සුත්‍රයේ අර්ථ විග්‍රහය කෙරෙහි විහිදුවන ලද ආලෝක ධාරාව ඉතා සියුම් ය. බුද්ධ භාෂිතයක අර්ථ විග්‍රහ කළ යුත්තේ කවර මිත්‍රුම් දණ්ඩක් උපයෝගී කරගෙන ද යන වගට උන් වහන්සේ මෙ මගින් සෙසු උගත් ලෝකයාට නිවැරදි මග පෙන්වීමක් කර ඇත. මේ පොත උන් වහන්සේගේ ඒ නව ගමන් මග ඔස්සේ තැබූ පියවරෙහි සටහන් කීපයක් පමණි. පුද්ගලයන් හෝ සාධු සම්මත දෑ හෝ විවේචනයට ලක් කිරීමෙන් කිලිටි කර-නො ගත් උන් වහන්සේගේ අකුටිල

විවේචන ශක්තියට මේ කෘතිය හොඳ නිදසුනකි. එතුමාගේ තර්කන ශෛලිය සහ වාග් විලාසය රැකෙන සේත් පාඨකයන්ට ඉතා පහසුවෙන් තේරුම් ගත හැකි වෙන සේත්, මේ කෘතිය පාඨකයන්ට ඉදිරිපත් කිරීමට ග්‍රන්ථකාර මණ්ඩලය විසින් විශේෂ පරිශ්‍රමයක් දරන ලදී.

මහා මංගල සූත්‍රය සඳහා පාරම්පරික ව එන අර්ථ කථනයට අමතර ව, සැලකිල්ල යොමු විය යුතු ඉහළ මට්ටමේ තවත් සියුම් අර්ථ විග්‍රහයක් මේ පොතෙන් ඉදිරිපත් කෙරේ. මෙහි දැක්වෙන උසස් දහම් කරුණුවලින් ඔබගේ ධර්මඥානය දියුණු කොට සිතේ සැනසිල්ලක් ඇති කර ගැනීමට ඉන් රුකුලක් ලැබෙනොත් එය ම මේ පොතේ පරමාර්ථය මුදුන් පත් විමක් වෙනු ඇත.

සියලු සත්‍යයෝ නිදුක් වෙත්වා!

ශ්‍රී කල්‍යාණධර්ම ග්‍රන්ථකාර මණ්ඩලය

ශ්‍රී කල්‍යාණධර්ම ආශ්‍රමය,
417, බෞද්ධාලෝක මාවත,
කොළඹ 7.
1998 මැයි 10.

අපගේ පුණ්‍යානුමෝදනාව

ශ්‍රී ලංකාවාසී බෞද්ධයන් අතර "තුන් සූත්‍රය" නමින් ප්‍රකට කරණියමෙන්ත සූත්‍රය, මහා මංගල සූත්‍රය සහ රතන සූත්‍රය පිළිබඳ ව පූජ්‍ය කෝට්ටේ දේවානන්ද මාහිමිපාණන් වහන්සේ දේශනා කොට වදාළ අර්ථ විග්‍රහයන් අතරින් කරණියමෙන්ත සූත්‍ර විග්‍රහය උන් වහන්සේ ජීවමාන අවධියේදී ම මුද්‍රණය කොට පළ කරන ලදී. ඉතිරි සූත්‍ර දෙක පිළිබඳ විග්‍රහයන් ද පාඨකයන් අතට පත් කිරීමට ප්‍රමුඛත්වය දිය යුතු බැව් ශ්‍රී කල්‍යාණධම් ග්‍රන්ථකාර මණ්ඩලයේ අදහස විය.

මහා මංගල සූත්‍ර විග්‍රහය පාඨක ලෝකයා අතට පත් කිරීමට අදහස් කරන ලද්දේ ඒ අනුව ය. සාරවත් පිටපතක් සොයමින් සිටින විට ඒ අවශ්‍යතාව සපුරා ලන ලද්දේ පී. සමරවීර සිරිවඩින මහතා විසිනි. මේ පිටපතට එක් විය යුතු තැන් සහ එහි සකස් විය යුතු තැන් පෙන්වා දීමට එම්. එච්. ඩයස් මහතා, ජී. බී. දයානන්ද පෙරේරා මහතා සහ එම්. පී. පෙරේරා මහතා ඉදිරිපත් වූ හ. පොතකට යෝග්‍ය පරිදි භාෂාව නිසි ලෙස හසුරුවා පොත හැකි තාක් නිවැරදි ව සංස්කරණය කිරීමෙන් සහ සෝදු පත් බැලීමෙන් ද සිරිවඩින මහතා මේ කාර්යයෙහි ලා තවදුරටත් සහාය විය.

මේ පොත එළි දැක්වීම සඳහා ශ්‍රී කල්‍යාණධම් පෙරමුණේ ගරු අනුශාසක පූජ්‍ය මිරිහානේ නන්ද මහා ස්ථවිරයන් වහන්සේගෙන් සහ කේ. එම්. ආරියරත්න මහතාගෙන් ද ලැබුණේ නො මඳ සහායකි. ශ්‍රීදේවී මුද්‍රණාලය ද පොත අපට අවශ්‍ය පරිදි මුද්‍රණය කර දීමට උදව් විය.

ඒ හැමට ශ්‍රී කල්‍යාණධම් ග්‍රන්ථකාර මණ්ඩලයේ කෘතඥතාව උසස් ලෙසින් පිරිනැමෙන අතර ඒ හැම දෙනාට ම මේ පිත නිවනින් සැනසීම පිණිස ම හේතු වේවා යි අපි ප්‍රාර්ථනා කරමු.

ශ්‍රී කල්‍යාණධම් ග්‍රන්ථකාර මණ්ඩලය

417, බෞද්ධාලෝක මාවත

කොළඹ 7.

2002. 08. 19

මහා මංගල සූත්‍රය

එවිං මෙ සුතං, එකං සමයං භගවා සාවත්ථියං විහරති ජෙනවනෙ අනාඨපින්ධිකස්ස ආරාමෙ. අථ ඛො අඤ්ඤතරා දෙවතා අභික්කන්තාය රත්තියා අභික්කන්ත වණ්ණා කෙවල කප්පං ජෙනවනං මහාසෙව්වා. යෙන භගවා තෙනුපසංකමී. උපසංකමීව්වා භගවන්තං අභිවාදෙව්වා එකමන්තං අට්ඨාසි. එකමන්තං ධීතා ඛො සා දෙවතා භගවන්තං ගාථාය අජ්ඣහාසි.

1. බහු දෙවා මනුස්සා ච
මංගලානි අචින්තයුං
ආකංඛමානා යොජ්ජානං
බුහි මංගලමුත්තමං.
2. අසෙවනා ච බාලානං
පණ්ඩිතානඤ්ච සෙවනා
සුථා ච සුජනීයානං
එතං මංගලමුත්තමං.
3. පතිරූපදෙසවාසො ච
සුඛිඛෙ ච කතසුඤ්ඤතා
අත්තසම්මා පණ්ඩි ච
එතං මංගලමුත්තමං.
4. බාහු සච්චඤ්ච සිජ්පඤ්ච
විනයො ච සුසික්ඛිතො
සුභාසිතා ච යා වාචා
එතං මංගලමුත්තමං.
5. මාකා පිතු උපට්ඨානං
සුත්තදරස්ස සංගහො
අනාකුලා ච කම්මන්තා
එතං මංගලමුත්තමං.

6. දැනැස්වූ ධර්ම වර්ග ව
සෞඛ්‍යකාන්තයේ සංගහ
අනවර්තනි කම්මානි
එත. මංගලමුක්තම.
7. ආරක්ෂිත වර්ග පාපා
මර්ජනපාන ව සැස්සුමො
අප්පමාදො ව ධර්මසූ
එත. මංගලමුක්තම.
8. ගාරවො ව නිවානො ව
සන්තුවිධී ව කතයුක්තා
කාලෙන ධර්මසවණං
එත. මංගලමුක්තම.
9. ඛනිති ව සොච්චස්සතා
සමණානසුච දස්සනං
කාලෙන ධර්මසාකච්ඡා
එත. මංගලමුක්තම.
10. තපො ව බුභ්මවර්ග ව
අරියසච්චානදස්සනං
නිබ්බාන සච්ඡිකිරියා ව
එත. මංගලමුක්තම.
11. ජුට්ඨස්ස ලොකධර්මමෙහි
චිත්තං යස්ස න කම්පනි
අසොකං විරජං බෙමං
එත. මංගලමුක්තම.
12. එතාදිසානි කතාන
සබ්බස්මපරාජිතා
සබ්බස්ම සොඤ්චි ගච්ඡන්ති තං
තෙසං මංගලමුක්තමන්ති